

Kodeks postępowania w zakresie AI ogólnego przeznaczenia gotowy - Komisja Europejska prezentuje nowe standardy dla twórców sztucznej inteligencji

11 lipca 2025 r. Komisja Europejska ogłosiła przyjęcie ostatecznej wersji kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia (GPAI) – dobrowolnego zestawu wytycznych, który ma pomóc dostawcom modeli AI w przestrzeganiu przepisów nadchodzącego unijnego aktu w sprawie sztucznej inteligencji.

Kodeks opracowało 13 niezależnych ekspertów przy współpracy z ponad 1000 interesariuszy z różnych środowisk – od dużych firm technologicznych i MŚP, po naukowców, ekspertów ds. bezpieczeństwa, organizacje społeczne i przedstawicieli podmiotów praw autorskich. Dokument ma stanowić praktyczne narzędzie wspierające rozwój bezpiecznej, przejrzystej i zgodnej z prawem sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej.

Co zawiera kodeks?

Kodeks został podzielony na trzy kluczowe rozdziały:

Przejrzystość

Zawiera wzór formularza dokumentacyjnego, który pomaga dostawcom modeli GPAI w prosty i zrozumiały sposób przedstawić niezbędne informacje na temat działania ich modeli. To istotne dla zapewnienia przejrzystości i ułatwienia integracji modeli z innymi systemami AI.

Prawa autorskie

W tej części opisano praktyczne podejścia umożliwiające dostosowanie działalności dostawców do przepisów unijnego prawa autorskiego – zwłaszcza w kontekście danych wykorzystywanych do trenowania modeli AI.

Bezpieczeństwo i ochrona

Dotyczy wyłącznie najbardziej zaawansowanych modeli AI, które mogą stwarzać tzw. ryzyko systemowe – m.in. związane z prawami podstawowymi, bezpieczeństwem publicznym czy potencjalną utratą kontroli nad systemem. Rozdział przedstawia nowoczesne praktyki zarządzania ryzykiem, których stosowanie pomoże sprostać obowiązkom wynikającym z aktu AI.

Przepisy wchodzą w życie w sierpniu 2025 r.

Przepisy aktu w sprawie sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia zaczną obowiązywać 2 sierpnia 2025 r., jednak ich egzekwowanie przez Urząd Komisji ds. Sztucznej Inteligencji będzie stopniowe:

od sierpnia 2026 r. – wobec nowych modeli,

od sierpnia 2027 r. – wobec istniejących modeli.

Taki harmonogram ma na celu umożliwienie dostawcom modeli AI odpowiedniego dostosowania się do wymogów prawa.

Dobrowolny, ale korzystny

Chociaż kodeks ma charakter dobrowolny, jego podpisanie może przynieść wymierne korzyści:

zmniejszenie obciążeń administracyjnych,

zwiększenie pewności prawnej,

możliwość wykazania zgodności z aktem AI w sposób prostszy i bardziej przejrzysty niż przy użyciu alternatywnych metod.

Co dalej?

Po zatwierdzeniu kodeksu przez państwa członkowskie UE oraz Komisję, zostanie on uzupełniony o oficjalne wytyczne dotyczące GPAI, które pojawią się przed 2 sierpnia 2025 r. Wyjaśnią one m.in., które podmioty będą podlegały obowiązkom wynikającym z aktu, a które nie.

